

16.10.2015

Maa- ja metsätalousministeriö

Viite: Julkisuudessa olleet tiedot luonnoksesta uudeksi kalastusasetukseksi (FB -ryhmä Nopean toiminnan joukko)

LAUSUNTO LUONNOKSESTA KALASTUSASETUKSEKSI

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on huolestunut sosiaalisessa mediassa julkisuuteen tulleesta luonnoksesta uudeksi kalastusasetukseksi, joka on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Asetusluonnos on erityisesti sen taimenta ja kuhaa koskevilta osiltaan merkittävästi huonompi kuin keväällä 2015 lausuntokierroksella ollut esitys. Se on ristiriidassa uudistuneen kalastuslain kestävän kalastuksen periaatteiden kanssa, erityisesti mitä tulee uhanalaisten taimenkantojen suojeluun ja taimen- ja kuhakantojen luontaisen lisääntymisen parantamiseen. Erityisen moitittavana Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö pitää sitä, että asetusehdotuksen muutoksia ei ole tuotu laajapohjaisen kalastuslain toteuttamisen seurantar ryhmän käsiteltäväksi ja että siitä on poistettu meritaimenen suojelun kannalta olennainen, kansallisen lohi- ja meritaimenstrategian mukainen säädös.

Kommentit asetusluonnokseen

1. Rasvaevällisen taimenen rauhoitusalueen supistaminen 67 N leveyspiirin eteläpuolelta 64 N leveyspiirin eteläpuolelle

- leveyspiirien välissä meritaimenkannat ovat äärimmäisen uhanalaisia ja taimenkannat erittäin uhanalaisia; kalastus kohdistuu sisävesissä myös meritaimenen jokiin nouseviin kantoihin
- leveyspiirien välisen alueen istukkaat voidaan tästä eteenpäin merkitä eikä tarvetta rauhoitusalueen supistamiseen ole; mikäli tarvitaan, voidaan harkita samaa siirtymäaikaa, kuin merialueilla, eli vuoteen 2019, kuten jo aikaisemmassa versiossa esitettiin; mikäli halutaan, paikallisesti istukkaiden merkintä voidaan aloittaa jo ensi vuonna eikä ole tarvetta odottaa vuoteen 2017, jolloin asetus velvoittaisi merkitsemään istukkaat

SVK esittää, että villin, rasvaevällisen taimenen rauhoitusalueen pohjoisraja säilytetään 67 N leveyspiirillä

2. Taimenen alamittojen sekamelska ei ohjaa kalastusta eikä ole perusteltu

- uusi luonnosesitys toisi kalavesille vähintään viisi (5) erilaista alamittaa: luonnontaimen 60 cm, istutettu 50 cm, ”purotaimen” 25 cm, alueviranomai-

16.10.2015

sen poikkeamisoikeudella vahvistama alamitta taimenelle (enintään -20 %) villi taimen 48 cm, istutettu taimen 40 cm, purotaimen 20 cm ja määrä kasvaksi lähes äärettömäksi, mikäli viranomainen eri alueella käyttäisi eri tavoin (1-20%) oikeuttaan poiketa alamitasta

- villin rasvaevällisen taimen alempi (50 cm) alamitta 67 N leveysasteen pohjoispuolella on tarpeeton, sillä (vielä julkaisemattoman) tutkimuksen mukaan taimenen kasvunopeus Inarinjärvessä ei merkittävästi poikkea esim. Päijänteen taimenen kasvunopeudesta tai Oulujärven taimenen kasvunopeudesta

- **istutetut taimenet** kasvavat aivan samoin tai jokseenkin yhtä nopeasti kuin luonnontaimenetkin eikä alamitan nosto edellytä isompien istukkaiden kasvattamista; istuta ja ongi –alueilla tai sellaisilla rajatuilla urheilukalastusalueilla, joilla ei ole villiä taimenta, voitaisiin soveltaa omia alamittasäädöksiään

- alamitan tarkoituksena on ohjata pyyntiä, myös verkkopyyntiä; villi ja istutettu taimen esiintyvät samoissa vesistöissä; villejä taimenia kalastettaisiin verkoilla, joiden tarkoituksena on pyytää 50 cm istutettua taimenta >>> villillä taimenella olisi entistä pienemmät mahdollisuudet selvitä syönnösvaellukseltaan takaisin lisääntymään, villien taimenkantojen palauttamisen kannalta seuraukset olisivat kohtalokkaita

- **kalastusviranomaisen oikeus poiketa (3 §) taimenen osalta alaspäin asetuksen mukaisesta alamitasta 20 %:lla** voisi johtaa siihen, että alamitan ohjausvaikutusta ei enää olisi vaan esimerkiksi alamittaisen, villin taimenen verkkopyynti lisääntyisi

- mikäli **ns. purotaimenen eli vaellusesteen takana latvavesillä elävän taimen alhaisemmat alamitat** halutaan, tulisi 2 §:n kohta 2) kirjoittaa seuraavasti: sellaisesta purosta ja lammesta, josta ei luonnonmukaisen vaellusesteen vuoksi ole vaellusyhteyttä mereen tai järveen, pyydetty taimen ...

SVK esittää, että sekä villin että istutetun taimen alamitta koko maassa on 60 cm ja että viranomaisen mahdollisuus poiketa siitä alaspäin on enintään 10 %:

3. Esitetty kuhan alamitta (42 cm) ei tue luonnonlisääntymistä ja heikentää kuhakantojen kasvua

SVK esittää kuhan alamitaksi 45 cm ja ylämitaksi 65 cm kaikilla vesialueilla ja koskemaan kaikkea kalastusta

- 45 sentin alamitta tarvitaan, jotta kuhakantojen paras ja tuottavin osa, eli nopeakasvuiset kuhat voisivat lisääntyä vähintään kerran ennen saaliiksi joutumista; 42 cm alamitta ja sitä vieläkin alemmat alamitat estävät kuha-

16.10.2015

kantojen vahvistumisen (nopeakasvuiset kuhat) ja heikentävät kuhakannoista saatavaa tuottoa

- ylämitan korottaminen 60 cm:stä 65 cm:in samalla kun alamitta nostettaisiin 45 cm:in on perusteltua kalastuksen teknisen järjestämisen kannalta; 15 cm:n välimitta (45-60) olisi luultavasti liian haastava toteuttaa erityisesti seisovien pyydysten käytössä

- **ylämitan rajoittaminen koskemaan vain viehe- ja rysäkalastusta** ei ole järkevä seuraavista syistä:

1) **ylämitan samoin kuin alamitankin on tarkoitus ohjata kalastusta, myös verkkokalastusta**; mikäli verkkokalastuksessa ei tarvitse noudattaa ylämittaa, johtaa se siihen, että arvokkaat emokalat päätyvät verkkokalastuksen saaliiksi, lisäksi määräys saattaa suunnata muutenkin verkkokalastusta säästettäväksi haluttuihin isoihin kuhiin

2) **valvonnan kannalta tilanne olisi mahdoton**, liian suuret kuhat voisi aina ilmoittaa verkkosaaliiksi; esimerkiksi ammattikalastaja voisi pyytää kuhaa kymmenellä rysällä ja yhdellä verkolla ja myydä isot kuhat verkkosaaaliina; uuden kalastuslain 56 § mukaan ylämittaisen kalan ottaminen saaliiksi on kiellettyä ja siitä seuraa 118 § mukainen rangaistus

Kuhan alamitta Saaristomeren ja Pohjanlahden ammattikalastuksessa
SVK:n mielestä Saaristomeren ja Pohjanlahden erityisjärjestely ammattikalastukselle (37 cm vuoteen 2018 saakka, sen jälkeen 40 cm) on tutkimustiedon vastainen

- uusimpien tutkimustulosten mukaan kova kalastuspaine ja alhainen alamitta (37 cm) on Saaristomerellä johtanut kuhan sukukypsyyskoon pienenemiseen ja kasvun hidastumiseen

- siirtymäaika 45 senttiin voi antaa vuoden 2018 loppuun saakka ja sen jälkeen kaikki pääsevät nauttimaan suuremmista saaliista ja vahvemmista kuhakannoista, jotka petokaloina tervehdyttävät myös Saaristomeren kalakantojen rakennetta

Vaelluskalavesistön määritelmän tarkistus (11 §)

- rakennettujen vesistöjen ottaminen mukaan vaelluskalavesistön määritelmään saattaa selventää tilannetta, vaikkakaan se ei täydennä laissa (KL 64) esitettyä määritelmää kalastuslain tarkoittamalla tavalla

SVK: n mielestä tärkeintä on määritellä kalastusasetuksella keskeisten vaelluskalavesistöjen syönnösalueet osaksi vaelluskalavesistöjä

- se on tärkein kalastuslain 64 §:n tarkoittama lisäys vaelluskalavesistöjen määritelmään, jota tarvitaan ”vaelluskalojen luontaisen elinkierron edellytysten luomiseksi”

16.10.2015

Verkkokalastusta koskevat määräykset (12 §)

- taimenen rantapyyntiä meressä koskevan rajoituksen (50 metriä lähempänä rantaa) poistaminen vastoin lohi- ja meritaimenstrategiaa on vailla perusteita eikä sitä tulisi missään tapauksessa hyväksyä
- samaa määräystä tulee toteuttaa myös vaelluskalavesistöissä sisävesillä ja lisäksi sisävesien vaelluskalavesistöissä kalastus tulee kieltää 500 metriä lähempänä koskialuetta ylä- ja alapuolisessa vesistöissä
- siian kohdennettuna verkkopyyntinä tulisi pitää vain sellaista verkkokalastusta, jossa siian osuus on vähintään 75 % saaliin painosta.

Isorysäpyyntiä koskevat määräykset (13 §)

- SVK:n mielestä isorysän käyttö tulisi aikaisemman esityksen mukaisesti kieltää muilta kuin I luokan kaupallisilta kalastajilta.
- esitetty muotoilu sallii isorysän käytön lohen ja meritaimenen kalastuksessa kaikille, jotka näkevät vaivan ilmoittautua kaupallisen kalastajan rekisteriin,

Ystävällisin terveisin

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Ilkka Mäkelä
toiminnanjohtaja